

УДК 631.559:633.16

РЕАКЦІЯ СОРТІВ ОЗИМОГО ЯЧМЕНЮ НА ПОПЕРЕДНИКИ В УМОВАХ БЕССАРАБІЇ

Крайнов О.О.; Златов Р.М.; Губич О.Ю., Одеський державний аграрний університет Одеса, Україна

Озимий ячмінь в Україні, як і в інших державах Західної Європи, завжди був провідною зернофуражною культурою. Це можна пояснити тим, що зерно озимого ячменю найбільш збалансоване за амінокислотним складом і наближається за кормовими якостями до стандартних концентрованих кормів.

Сучасні умови агропромислового виробництва вимагають збільшення обсягів якісної сільськогосподарської продукції за одночасного зменшення економічних та енергетичних витрат у технологіях її вирощування.

Надзвичайно важливе значення у формуванні продуктивності рослин відводять сівозміні, як основу системи землеробства. Озимий ячмінь серед зернових культур є однією з найбільш вимогливих до попередників, які регулюють водний, поживний та фітосанітарний стан посівів. Відомо, що в посушливих умовах Бессарабії найбільш сприятливі умови для вирощування високих і сталих врожаїв озимого ячменю складаються по чорних і зайнятих парах, однак завдяки економіці виникає необхідність у розміщенні більшої частини посівів озимого ячменю і після непарових попередників.

Актуальності дослідження у даному напрямі набувають і через різку зміну клімату, сучасних підходів до структури посівних площ

Дослідження проводились в 2018 році на дослідних полях СФГ «Балкани», Саратського району, Одеської області.

В досліді використовували 10 сортів озимого ячменю, що висівали по різних попередникам. Дослід двофакторний: 1 фактор – сорти озимого ячменю (Валькірія, Лестер, Гетьман Сагайдачний, 9 Вал, Достойний, Буревій, Герлах, Снігова Королева, Айвенго, Пасо); 2 фактор – попередники (озима пшениця, ріпак).

Урожайність озимого ячменю, ц/га, СФГ «Балкани», 2018 р.

Сорт	Попередник	
	озима пшениця	озимий ріпак
Валькірія	82,7	56,1
Лестер	79,4	59,0
Гетьман Сагайдачний	79,4	59,9
9 Вал	78,3	62,1
Достойний	77,3	59,7
Буревій	77,2	53,1
Герлах	73,4	61,2
Снігова Королева	70,7	71,3
Айвенго	69,6	76,7
Пасо	64,2	47,2
середнє по попереднику	75,2	60,6

Дані наведені в таблиці свідчать, що рівень урожаю зерна озимого ячменю змінювався в залежності від взятого на вивчення сорту. Згідно наших досліджень найвищою була урожайність сорту Валькірія – 82,7 ц/га, по попереднику озима пшениця, трохи нижча урожайність була у сортів Лестер та Гетьман Сагайдачний – 79,4 ц/га, а у полі де був попередник ріпак найкраще себе показав сорт Айвенго – 76,7 ц/га, та Снігова Королева – 71,3 ц/га.

Аграрна наука: стан та перспективи розвитку

Матеріали Першої науково-практичної конференції (Одеса, 26 березня 2021 р.).

Найнижчою продуктивністю незалежно від попередника характеризував себе сорт Пасо на фоні озимої пшениці – 64,2 ц/га, а на фоні ріпаку 47,2 ц/га.

Підсумовуючи можна зробити висновки що наші дослідні сорти краще себе проявили на попереднику озима пшениця.

Список літератури:

1. Тараріко О. Г. Підвищення сталості та продуктивності агросистем в умовах недостатнього вологозабезпечення. Наукові основи землеробства в умовах недостатнього зволоження. Київ: Аграрна наука, 2001. С. 15–19.
2. Тимчук В. М. Перспективи біологізації та органічного виробництва. Посібник українського хлібороба. 2017. Т. 1. С. 40–42.
3. Каленська С.М.,Матвієнко А.І. Формування урожайності озимих зернових культур за рахунок компенсаційної здатності структурних компонентів. Аграрний вісник Причорномор'я. Одеса, 2013. Вип. 66. С. 35-40.